

PREZENȚE ROMÂNEȘTI PESTE HOTĂRE

Cu Teatrul „Ion Creangă” în Italia

Între 21 și 31 octombrie 1982, un colectiv al Teatrului „Ion Creangă” din București a întreprins un turneu în Italia cu spectacolul *Pinocchio*, dramatizare de Raffaello Lavagna după Collodi (regia, Cornel Todea; scenografia, Dumitru Georgescu; coregrafia, Sergiu Anghel). Jucat în întregime în limba italiană, în fața unor săli arhipline, spectacolul s-a bucurat de mare succes.

La Padova, cele patru reprezentații au avut loc în cadrul primului Festival național al teatrului pentru copii. Tot la Padova a fost organizată o masă rotundă cu tema „Teatrul pentru copii” — la care au participat o seamă de personalități italiene, ambasadorul român, Ion Mărgineanu, dr. Ilse Rodenberg din R.D.G., președinte pentru Europa al Asociației Internaționale de teatru pentru copii și tineret, dezbatere inaugurată prin cuvântul lui Emil Mandric, directorul teatrului.

„Cu prilejul acestei mese rotunde — comentează ziarul *Taranto* — F.I.T.A. a dorit să prezinte un teatru pentru copii exemplar, pentru a demonstra cum și la ce nivel se face teatru pentru copii, pentru ca prin *Pinocchio*, păpușa noastră italiană, să se poată face o comparație cu spectacolele locale ale acestui centenar...

„Cine a văzut spectacolul, l-a apropiat, ca gen și atmosferă teatrală, de faimosul *Slugă la doi stăpâni* de la Piccolo Teatro din Milano...”

Turneul Teatrului „Ion Creangă” a coincis cu Luna culturii românești, desfășurată la Ferrara, în cadrul căreia colectivul bucureștean a prezentat cinci spectacole. De asemenea, *Pinocchio* a fost oaspetele orașului Verona, unde au avut loc manifestările prilejuite de „Centenarul *Pinocchio*”.

Presa italiană a acordat un mare interes prezenței culturale românești, fapt comentat în numeroase articole.

Dăm câteva extrase din cronicile apărute pînă la înapoierea trupei din Italia :

IL GAZZETTINO — „Cu ocazia Festivalului Teatrului pentru copii, Padova a găzduit premiera spectacolului *Pinocchio*, montat la Teatrul «Ion Creangă» din București... Spectacolul a însemnat un meritat succes, peste orice așteptare, cu atât mai mult cu cît în Italia nu sîntem obișnuși să vedem lucruri excepționale, măt ales în teatrul

pentru copii, unul dintre domeniile cele mai neglijate...”

Trupa română a jucat un *Pinocchio* al unui autor italian, Raffaello Lavagna, optînd pentru o nouă și originală concepție: păpușa — personaj din *commedia dell'arte*... E o concepție sugerată chiar de Collodi, care a găsit în regia lui Cornel Todea o

realizare entuziasmantă. Dintre tinerii actori merită în mod deosebit aplauze excepționale Alexandrina Halic..."

IL RESTO DEL CARLINO „...Elaborat după o liberă adaptare a lui Raffaello Lavagna, datorat regiei atente și eficiente a lui Cornel Todea, spectacolul ne prezintă o bună școală de profesioniști, fapt ce demonstrează că teatrul pentru copii este apreciat și nu lăsat în seama companiilor de amatori, cum destul de frecvent se întâmplă în Italia. Dificultatea de a prezenta acest Pinocchio în italiană a fost depășită de către toți actorii printr-un studiu într-adevăr uimitor..."

IL MATTINO DI PADOVA — Un Pinocchio de neuitat„La o sută de ani de la naștere, fenomenul PINOCCHIO continuă... Intențiile autorului Raffaello Lavagna, fidel textului lui Collodi, au corespuns perfect cu punerea în scenă a textului: regia lui Cornel Todea, scenografia lui Dumitru Georgescu și coregrafia lui Sergiu Anghel. ...Actorii teatrului din București au jucat într-o bună italiană... stilul lor, însă, ni s-a părut atât de complet și bogat în amănunte semnificative încât acel étrange al accentului în cele din urmă a devenit un element plăcut și original..."

L'UNITA — „Pinocchio, realizat de Teatrul «Ion Creangă» din București după o adaptare liberă semnată de R. Lavagna, este un spectacol cuceritor. ...Conceput în maniera commediei dell'arte, acest Pinocchio a cucerit publicul tânăr prin maniera de «teatru în teatru»... prin provocarea sau dialogul direct cu publicul, prin momente muzicale, prin interpretare, prin mimică, la care tinerii spectatori sînt profund sensibili..."

NOTE ● NOTE

O lecție de patriotism

Se tipăresc, în Editura Muzicală, frînturile memorialisticii lui George Enescu, într-o succesiune cronologică. Stenograme ale unor convorbiri radiofonice în Franța anilor 1951, paginile, îngrijite de avizatul biograf al muzicianului, Bernard Gavoty, sînt o calmă și pătrunzătoare incursiune în viața de muncă a fiului de țărani bucovineni. Cititorul află amănunte despre școlirea unui muzician la începutul veacului, despre metropolele muzicii, despre profesori, compoziții, elevi. Dar puținele pagini în care geniul muzicii noastre culte și-a adunat icoane ale vieții relevă o idee de copleșitor patriotism — nicăieri în lume, unde l-a purtat faima sa mondială, Enescu n-a uitat că e român de la țară; dintr-o țară, cum afirmă, cu o zestre folclorică, literară și muzicală fără echivalent.

„Amintirile lui George Enescu“ ne arată, nouă și străinilor (s-au tipărit și în franțuzește), că marile spirite nu se deslipeesc niciodată de patria părinților lor.

Contribuție

Octogenarul istoric al teatrului nostru, George Franga, ne trimite a treia

fascicolă din *Contribuții la istoria teatrului românesc*. Rod al cercetărilor de mai multe decenii, secțiunea tratată — de la vechi petreceri populare pînă la primele reprezentări diletante din veacurile 18—19 — înfățișează o panoramă bibliografică, utilă tuturor celor interesați de fenomenul spectacolar. Meritul acestor contribuții (semnalat și cu alte prilejuri) stă în materialul informativ — spectacole, piese, fenomene de teatru — și în așezarea cronologică. E întâia redactare, la noi, a acestui gen de „istorie“, prin izvoare, încît citim o altă propunere pentru desfășurarea în cadrul istoric a teatrului nostru. Se știe că George Franga a propus o nouă periodizare a istoriei teatrului nostru, mai ales pentru etapa cultă: secolul 18 transilvan pînă la *Societatea filarmonică* (1833), apoi de la Unire (1859) la Independență (1877). Teatrul instituționalizat s-ar secționa de la 1877 la 1918, de la 1918 la 1944. Contemporaneitatea, în derulare impetuoasă, urmează a fi fixată.

Excursul bibliografic al vigurosului muzeograf contribuie, fără tăgadă, la o inedită viziune asupra istoriei teatrului nostru.

I. N.